

*ІХ Всеукраїнська
науково-практична
конференція*

**100-ій річниці від дня заснування
Сумського державного педагогічного
університету імені А.С. Макаренка
присвячується**

**ОСОБИСТІТЬ У КРИЗОВИХ УМОВАХ
ТА КРИТИЧНИХ СИТУАЦІЯХ ЖИТТЯ**

22-23 лютого 2024 р.

МАТЕРІАЛИ КОНФЕРЕНЦІЇ

Суми 2024

УДК: 159.923:[316.4(082)+316.613.5]
ББК 88.372я431
О 72

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка (протокол № 8 від 25 березня 2024 р.).

Редакційна колегія:

Кузікова Світлана Борисівна – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

Вертель Антон Вікторович – кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

Дворніченко Лариса Леонідівна – кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

Єрмакова Наталія Олександрівна – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

Коваленко Наталія Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

Пасько Катерина Миколаївна – кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

Пухно Світлана Валеріївна – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

Усик Дмитро Борисович – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

Щербак Тетяна Іванівна – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

О 72 Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя: матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції (22-23 лютого 2024 року / за ред.: Кузікової С. Б., Вертеля А.В / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2024. – 186 с.

Збірник містить матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя», що висвітлюють теоретичні та практичні результати досліджень проблем особистості в контексті її життєвого шляху, в умовах особистісних, міжособистісних і суспільних криз.

Особливу увагу приділено питанням збереження психічного здоров'я та надання психологічної допомоги людині в консультативно-терапевтичній практиці в умовах війни.

© Колектив авторів, 2024

Видано в авторській редакції

© СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2024

ЗМІСТ

Розділ 1. Теоретико-методологічні дослідження особистості у кризових умовах та критичних ситуаціях життя

<i>Васильченко А. Ю.</i>	Особливості формування соціального інтелекту у дитячих аніматорів	9
<i>Vertel Anton</i>	Methodological techniques of Anna Freud in psychoanalytic work with children	10
<i>Ворона О. Ю.</i>	Про психологічний захист педагогів у дискурсі їхньої професіоналізації	11
<i>Галета В. С.</i>	Основні мотиви вибору майбутньої професії сучасними студентами	13
<i>Гротан Н. М.</i>	Подружня сумісність сімейних пар	14
<i>Дерев'яно О. В.</i>	Стрес та стресостійкість в діяльності працівників промислового підприємства	16
<i>Зливков В. Л.</i>	Моральна травма у контексті міліарної ідентичності особистості під час війни	18
<i>Івашина О. Ю.</i>	Вплив резильєнтності на копінг стратегії поведінки	20
<i>Ільєнко М. Л.</i>	До проблеми вивчення поняття «особистість»	22
<i>Коваль Т. О.</i>	Психологічні особливості життєстійкості у військових з ПТСР	23
<i>Козир А. А.</i>	Сутність та різновиди стресових ситуацій	24
<i>Коретнік В. М.</i>	Феномен інституту репутацій в умовах сучасного цифрового середовища; психологічний аспект	25
<i>Корнієнко І. О.</i>	Особливості формування інформаційної культури особистості	26
<i>Кравцов В. І.</i>	Особистісні якості соціальних працівників	27
<i>Краєва О. А.</i> <i>Клібайс Т. В.</i>	Сучасний огляд стану дослідження психоемоційних розладів серед біженців	29
<i>Кульбачна Є. В.</i>	Суть поняття дезадаптація та особливості її проявів у військовослужбовців	30
<i>Микитенко А. С.</i>	Вплив самотності на задоволеність життям та рівень психологічного благополуччя у дорослому віці	32
<i>Міхаель О. М.</i>	Проблема тривожності у фокусі психоаналізу	33
<i>Моспанова Я. П.</i>	Взаємозв'язок резильєнтності батьків та стресостійкості дітей	34
<i>Оран М. О.</i> <i>Liu Jie</i>	Psychological crisis early warning and intervention for college students: chinese experience	36
<i>Оран М. О.</i> <i>Luixi Yang</i>	Mental health of chinese college students: a study of anxiety in interpersonal communication	37

<i>Оран М. О. Wei Jie</i>	Psychological assistance for chinese students in crisis	39
<i>Потривка Л. О.</i>	Значення проєктивних методик у дослідженнях само-ідентичності особистості представників ЛГБТ спільноти	40
<i>Руденко П. І.</i>	Психологічні особливості професійного вигорання педагогів в умовах війни	42
<i>Сабадаш А. М.</i>	Сутність і зміст поняття асертивності у психологічній науці	44
<i>Скрипка І. М.</i>	Спорт та соціальна адаптація дітей з порушенням психофізичного розвитку	46
<i>Сорока Л. М.</i>	Стили сімейного виховання як чинник емоційного благополуччя дітей дошкільного віку	47
<i>Стельмах В. С.</i>	Чинники психологічного благополуччя майбутніх психологів	49
<i>Стенура Є. В.</i>	Оптимізм і песимізм у критичних ситуаціях	50
<i>Стрельченко В. О.</i>	Комунікативна складова професійної компетентності працівників соціальної сфери	51
<i>Тарасенко М. Р.</i>	Теоретичні аспекти дослідження психологічної готовності до шкільного навчання дітей старшого дошкільного віку	52
<i>Токарева Ю. М.</i>	Логіко-предметний аналіз образу майбутнього особистості	54
<i>Трипольська Т. Г.</i>	Мотивація досягнення успіху і навчальна мотивація як психологічні феномени	55
<i>Троць Д. Р.</i>	Проблема прояву синдрому емоційного вигорання у студентському середовищі	57
<i>Христич Я. А.</i>	Сутність та особливості адаптаційних здібностей майбутніх психологів	58
<i>Черненко О. М.</i>	Структурні особливості професійної я-концепції майбутніх психологів	59
<i>Шеремет В. В.</i>	Міжособистісні конфлікти студентів в складних життєвих обставинах	60
<i>Шкарупа Ю. Г.</i>	Аналіз факторів що впливають на почуття щастя	62

**Розділ 2. Вікові та соціокультурні життєві кризи особистості адаптація,
реабілітація, розвиток**

<i>Андрійченко-Барановська А. Є.</i>	Профілактика агресивної поведінки підлітків	64
<i>Бадалян Д. О.</i>	Особливості розвитку тривожності у дітей молодшого шкільного віку	65
<i>Богданова К. В.</i>	Особливості емпатійності у дітей старшого дошкільного віку	66

стійкість діє як динамічна сила в цих системах, впливаючи на якість взаємодії батьків і дітей, розвиток сімейних взаємовідносин і, як наслідок, на адаптивні реакції дитини на стресори. Біоекологічна модель ще більше розширює наше розуміння складної взаємодії між резильєнтністю батьків і стійкістю дітей до стресу. Ця модель підкреслює двонаправлений вплив біологічних, психологічних і екологічних факторів. Батьківська стійкість, яка розглядається як багатогранна конструкція, що охоплює як індивідуальні, так і системні компоненти, сприяє створенню позитивного контексту розвитку дітей, впливаючи на їхні адаптаційні можливості на різних етапах розвитку.

Теорія прихильності, розроблена Дж. Боулбі (Bowlby, J., 1969), наголошує на важливості надійних емоційних зв'язків між батьками та дітьми. Вважається, що стійкість батьків сприяє встановленню моделей безпечної прихильності, вихованню почуття безпеки та довіри у дитини. Надійно прив'язані діти схильні демонструвати більшу емоційну регуляцію та стійкість до стресу.

Теорія соціального навчання А. Бандури (Bandura, A., 1977) пояснює, як моделювання стійкої поведінки з боку батьків може сформувати реакцію дітей на негаразди. Завдяки спостережливому навчанню діти набувають адаптивних стратегій подолання та навичок вирішення проблем, наслідуючи стійку поведінку, яку продемонстрували їхні батьки. Згідно з цією теорією, передача стійкості всередині сім'ї відбувається через процес наслідування, підкріплення та вторинного навчання.

Підсумуємо викладене. Завдяки всебічному вивченню існуючих теоретичних та емпіричних досліджень, існує розуміння того, як стійкість батьків може слугувати вирішальним фактором у вихованні стресостійкості дітей, тим самим впливаючи на їхнє загальне благополуччя та розвиток.

Оран Марина Олегівна

завідувач кафедри психології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, д. психол. н., професор

Liu Jie

студентка Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (м. Тернопіль)

PSYCHOLOGICAL CRISIS EARLY WARNING AND INTERVENTION FOR COLLEGE STUDENTS: CHINESE EXPERIENCE

1. The current situation of the psychological crisis of Chinese college students. Psychological crisis is caused by individuals or groups when their psychological ability is not enough to face difficult situations, which may cause a temporary emergency psychological imbalance that causes serious harm to themselves, others or society. Psychological crisis will seriously affect the study and life of college students, and then lead to a variety of malignant events. According to the 2022 National Depression Blue Book, the prevalence of depression among adolescents in China has reached 15 to 20 percent, and 50 percent of people with depression are school students. Due to psychological problems, malignant incidents such as suicide and crime are increasing year by year, which brings serious negative effects on the daily management of colleges and universities, the comprehensive and healthy development of college students, and family and social stability.

At present, most scholars at home and abroad agree with the view that «the psychological crisis of college students can be prevented and controlled». Therefore, it is of great significance to do the psychological crisis warning and intervention of freshmen.

2. Measures to deal with the psychological crisis of Chinese college students.

Chinese universities mainly adopt two ways in the prevention and control of psychological crisis: one is psychological early warning, the other is psychological intervention.

2.1. Psychological crisis warning. The universal test of students' psychological problems is the key and difficulty of college students' psychological crisis warning. At present, the

psychological crisis screening method based on clinical diagnosis scale is widely used to conduct the universal test of students' psychological problems. Generally, college students' Personality Questionnaire (UPI) is used as the main measurement scale, and symptom self-rating scale (SCL-90), self-rated depression scale (SDS) and self-rated anxiety scale (SAS) are selected. Its essence is to make early prediction of students' psychological crisis, timely and correctly screen and detect students with mental health problems, and implement different levels of attention and monitoring.

But due to the UPI scale score basis is evaluated by the subject within the specified time period of symptoms, so on the interpretation of the score cannot simply think high score must have serious psychological problems, sometimes may be students before a period of time such as lovelorn, sick, face exam is difficult to solve. Current, on the other hand, as the most widely used psychological scale, the scale for people with psychological symptoms have good ability to distinguish, to assess whether the individual has some psychological symptoms and severity provides the basis of the comparative reliability validity, so for psychological results for abnormal students, need further screening and intervention.

2.2. Psychological crisis intervention. Psychological crisis intervention in colleges and universities is generally divided into two ways, one is to cultivate students' healthy psychological quality through general courses; the other is to find students' psychological problems through active reporting, scale measurement, psychological consultation, and then take targeted preventive measures to reduce the crisis.

In the use of daily observation, heart-to-heart talk, psychological scale and other scientific psychological measurement tools and means, to carry out a comprehensive investigation of student's mental health, according to the measurement results, abnormal measurement results can be divided into three levels to carry out the next step of psychological investigation and psychological intervention work.

2.2.1. Level 1: Focus on and screening and intervention. UPI key topic: whether the suicide (suicide) thoughts in the past month, choose «yes», and the total score is greater than or equal to 25 points. Do not rule out that students may appear psychological crisis, also do not rule out that there may be psychological disorders or other physical and mental diseases, if there are more obvious abnormal behavior or symptoms, the school psychological counselors can suggest to professional psychological medical institutions for psychological examination.

2.2.2. Level 2: Need to pay attention to, screening and intervention. UPI key topic: whether there is any suicide (suicide) thoughts in the past month, choose «yes». Do not rule out the students may appear psychological crisis, the school psychological counselors can suggest to the professional psychological medical institutions for examination.

2.2.3. Level 3: screening and intervention are required. The total UPI score was greater than or equal to 25 points. Such students may be caused by the problem of being difficult to solve in a period of time before the test. Also does not exclude that the student may have psychological disorders or other physical and mental diseases, if there are more obvious abnormal behavior or symptoms, the school psychological consultant can suggest to the professional medical institutions for examination.

Оран Марина Олегівна

завідувач кафедри психології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, д. психол. н., професор

Lyuxi Yang

студентка Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (м. Тернопіль)

MENTAL HEALTH OF CHINESE COLLEGE STUDENTS: A STUDY OF ANXIETY IN INTERPERSONAL COMMUNICATION

Nowadays, the general anxiety level of college students in China is relatively high, but there are great individual differences. Through the investigation and analysis of more than 300 college